Välkommen till Hannäs socken

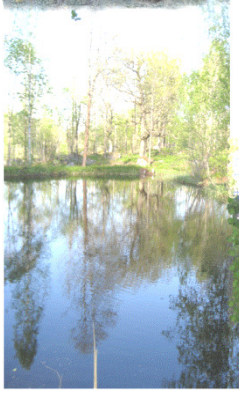

Hägerstad slotts ekhage
Promenera på krönet av den vackra, långsträckta Vinåsen som bildades under den senaste istiden. Betesmarken som breder ut sig på åsen får sin karaktär av månghundraåriga jätteekar. På och i ekarna lever en stor mängd sällsynta lavar och insekter, bl.a. den ovanliga läderbaggen. Längs åsen finns ett gravfält från yngre järnålder bestående av minst 55 fornlämningar. På Gravholmen finns även en grav av senare datum, där Hägerstad slotts byggherre har sin familjegrav.

Grävsätters urskogsreservat
En mindre vandringsslinga går genom urskogen och intilliggande marker. Urskogen har uppkommit på naturlig väg, dvs. genom självsådd. Skogen är så tät, att en planta kan spira och ett nytt träd utvecklas, endast när något gammalt träd dör eller faller. De äldsta träden är 200-250 år gamla. Vandringsslingan passerar ett linnéabestånd i kanten av urskogen.

Åsens naturreservat
En mindre vandringsslinga utgår från parkeringsfickan. Reservat bildades för att bevara och restaurera trädklädda hagmarker, löv- och barrnaturskogar med ett stort inslag av gamla träd och död ved. I området har påträffats många rödlistade mossor, lavar, svampar och insekter. Området hyser en ovanligt artrik fjärilsfauna, varav tre rödlistade arter. Stora delar av den lågt liggande marken i reservatet har historiskt utnyttjats som slåtteräng. På själva åsen finns husgrunden av torpet Åsen. Dammarna inom området har tidigare nyttjats till odling av ädelfisk.

Lindalsgölen med ätlig groda
Lyssna på de ätliga grodornas *Rana Esculenta* kvällskonsert när de leker sent på våren i maj-juni. Lindalsgölen är den enda platsen i Sverige där gölgroda och ätlig groda förekommer tillsammans. Gröngrodorna i Hannäs utgör sannolikt en relikt från en tid med varmare klimat.

Kronärtsblåvinge
Kronärtsblåvingen *Plebejus argyrognomon* som är en av Sveriges mest hotade arter förekommer bara i områden med många soltimmar, låg årsnederbörd, och som erbjuder en riklig förekomst av larvernas värdväxt sötvedel. Kronärtsblåvingen påträffas efter Vindommens norra sida.

Storsjöns krypgranar, Degernäsenen och Kvarnvikstallen
Granen *Picea abies* är mycket formrik. Extrema förgreningsformer förekommer, ex. krypgranen som växer utefter marken istället för på höjden och är tämligen ovanlig.
Enen *Juniperus communis* vid Degernäset är en av de största i Sverige med 2,1 meter i omkrets och 11 meter i höjd.
Kvarnvikstallen *Pinus sylvestris* växer mitt uppe på en stor sten.

Utflyktsbåten Amanda på Vindommen
En resa med Amanda ger Dig en naturnära sjöupplevelse. I lugn takt följer vi strandkanterna och förmedlar historien runt sjön. Bokning: 0120-201 47, 410 59.

Ruin av Hannäs medeltida kyrka
Ruinen av Åtvidabergs äldsta kyrka högt uppe på Vinåsen är av "letad gråsten" med tegel kring fönster och dörrar, samt en vacker tegelornering på västra gaveln.

Gölen vid Björka som tömmer sig själv
Gölen är helt vattenfylld upp till kanten varje vår efter snösmältningen. Några veckor senare är den tom!

Hembygdsgården Domarvik, Björkavägen
Domarvik var torp under Grävsätter och huvudbyggnaden kan härstamma från 1600-talet. Torpet beboddes och brukades fram till 1953. Visning: 0120-400 62.

Varggrop vid Björkavägen
Vargen var vanlig förr och ett svårt gissel för boskapen. Därför försökte man oskadliggöra vargarna, bl. a. genom att fånga dem i fångstgropar.

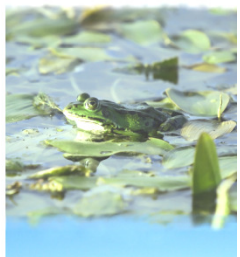

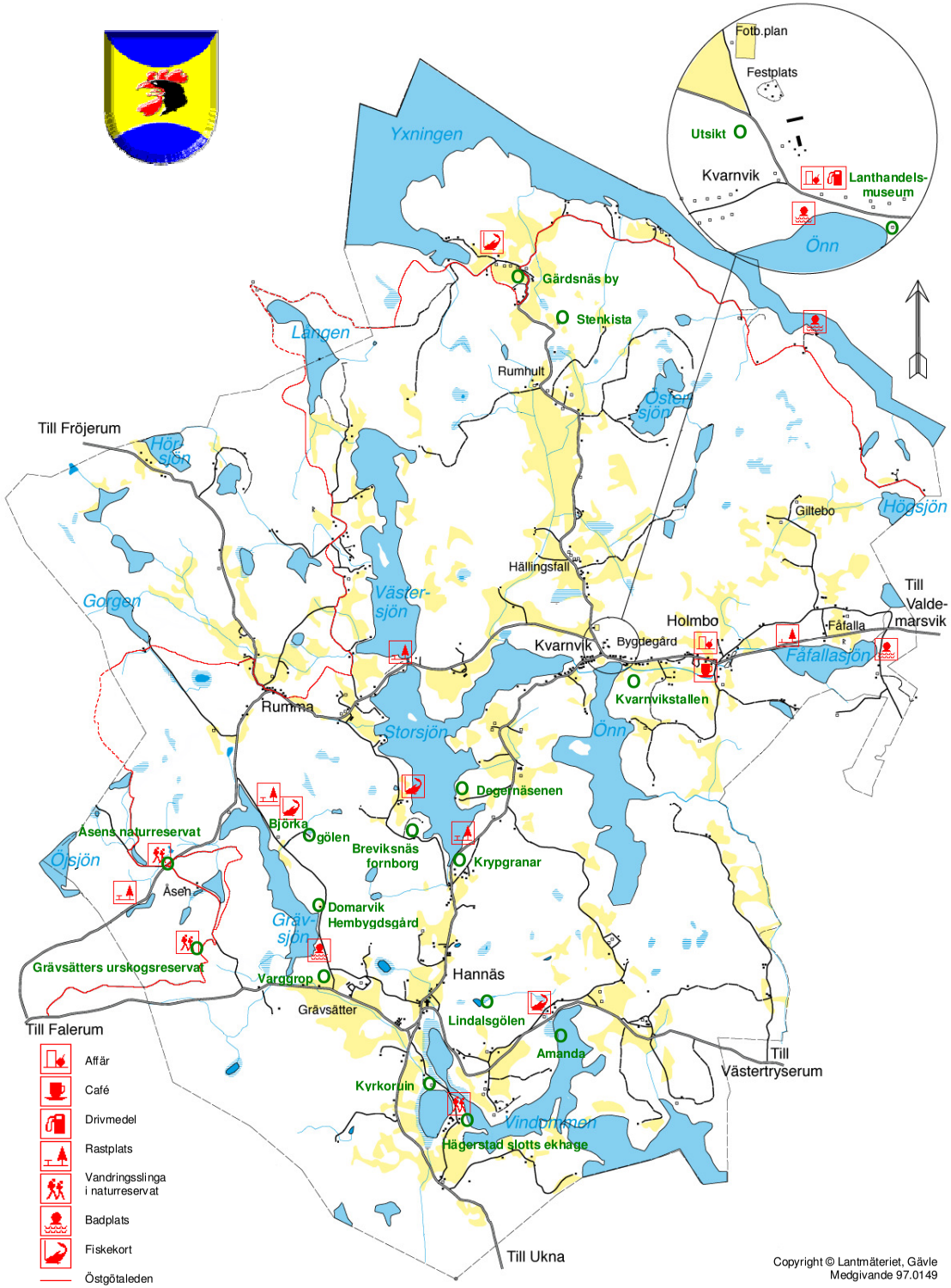

Copyright © Lantmäteriet, Gävle
Medgivande 97.0149

www.hannaes.se

Hannäs socken i norra Tjust, bjuder på en naturskön upplevelse i starkt kuperad terräng med inslag av många sjöar. En femtedel av ytan på ca 130 km^2 utgörs av sjöar och vattendrag. Hannäs med ca. 500 invånare ligger i Åtvidabergs kommun i Östergötlands län, och i Smålands landskap.
Hannäs har fått sitt namn av att man lät en tupp flyga vart den ville. Tuppen landade på ett näs vid Vindommen och där byggdes kyrkan. Socknen fick sålunda sitt namn av både tuppen (hane) och näset: Hananäs.

Vandringsled
Östgötaleden sträcker sig flera mil genom socknen. Den slingrar sig fram genom terrängen och bjuder på omväxlande natur och vackra utsikter uppifrån bergen.

Skridsko
Flera sjöar i Hannäs är trevliga att utforska på skridskor. En tur runt Vindommen är sju mil och runt Västersjön, Storsjön och Önn tre mil. En kortare tur på Öjesjön bjuder på mäktigt vild natur.

Utsiktspunkt i Kvarnvik
En vidsträckt och vacker utsikt över Storsjön och Önn ger lön för mödan efter att ha vandrat upp på toppen.

Fornborgar
Fornlämningar från olika tidsepoker vittnar om att trakten varit bebodd från stenåldern, bl. a. finns två fornborgar. En vidsträckt och vacker utsikt över Storsjön och Kvarnvik ger lön för mödan efter att ha vandrat upp på toppen av fornborgen vid Breviksnäs.

Gärdsnäs by
I norr vid den vackra sjön Yxningen ligger socknens äldsta bevarade bebyggelse. Två låga, tämligen långa, timrade stugor, vars grundstommar härstammar från 1600-talet, ligger i rät vinkel med varandra och bildar en innergård.

Stenkista, Rumhult-Gärdsnäs
Gravanläggningen består av en mindre kista, omgiven av en rund stensättning med en delvis synlig kantkedja. Täckhällarna har rasat, kanske är graven plundrad.

Lanthandelsmuseum i Kvarnvik
Förutom det mesta från en gammal lanthandel finns även en mängd äldre mer eller mindre besynnerliga redskap. Den förre lanthandlaren har mycket att berätta. Öppet under juni, juli och augusti.

Fika – Handla - Tanka i Kvarnvik – Holmbo
Sjöberga Lanthandel - Evas Café - Marias Hus – Tyger & Ting

Copyright © Hannäs Utvecklingsgrupp 2010